

ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSA
AZ ENSZ NEMZETI EMBERI JOGI INTÉZMÉNYE

Az alapvető jogok biztosának

JELENTÉSE

az AJB-2089-6/2024. számú ügyben,
rendőrségi panasz eljárás tárgyában.
(előzmény ügy: RI-AJBH-308/2020.)

Érintett szerv: Encsi Rendőrkapitányság

2024.

Az eljárás megindítása

sz. alatti lakos, a továbbiakban: panaszos) beadványában seremezte, hogy 2020. július 23-án vele szemben intézkedést kezdeményeztek. A panaszos álláspontja szerint megalapozatlanul szabtak ki vele szemben helyszíni bírságot közlekedési szabálysértés miatt.

Tekintettel arra, hogy a panasz tárgya a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. §-ának (1) bekezdése szerinti intézkedés volt, az e bekezdés b) pontja alapján – figyelemmel az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ajbt.) 18. §-ának (1) bekezdése f) pontjára és 39/F. §-ában foglalt hatásköri szabályokra – vizsgálatot indítottam.

Az Ajbt. 39/J. §-ának (2) bekezdése a rendőrségi panaszok esetében is főszabályként rögzíti, hogy az alapvető jogok biztosa a vizsgálatáról jelentést készít, amely tartalmazza a feltárt tényeket, az ezeken alapuló megállapításokat és következtetéseket, valamint a III. fejezet szerinti intézkedést.

Az alapvető jogok biztosának vizsgálata kifejezetten az alapjogi visszasságok feltárására irányul. A hatásköri szabályok alapján nincs lehetőségem arra, hogy az alapjogsérelemként vagy annak közvetlen veszélyeként nem értékelhető jogsértések tárgyában döntést hozzak.

Jelen ügyben a panaszos, az általa benyújtott beadványban kifejtette, hogy megítélése szerint a balesetért nem őt, hanem a közlekedési balesetben érintett másik gépjármű vezetőjét terheli a felelősség, megbírságolására tévesen került sor. Ezzel összefüggésben sor került a panaszos tájékoztatására, miszerint

- az alapvető jogok biztosa az Rtv. 92.§-ban megjelölt rendészeti hatáskörében jogszabályi felhatalmazás hiányában nem jogosult – egyebek mellett – szabálysértéseket kivizsgálni, a kiszabott szabálysértési- és közigazgatási bírságot csökkenteni, eltörölni;
- erre figyelemmel jelen esetben a rendőrségi panasz eljárás során kizárólag annak vizsgálatára van lehetőség, hogy a kérdéses döntés jogszerű intézkedés, eljárás keretében született-e vagy sem.

A felhívást tartalmazó küldemény tértivevénye „Kézbesítve: címzettnek” jelzéssel érkezett vissza Hivatalomhoz, a tájékoztatást a panaszos nem kifogásolta.

Az alkalmazott jogforrások

- Magyarország Alaptörvénye;
- Ajbt.;
- Rtv.;
- A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény [a továbbiakban: Szabs. tv.];
- A közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM–BM együttes rendelet [a továbbiakban: KRESZ];
- A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet [a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat]
- a közlekedési balesetek és a közlekedés körében elkövetett bűncselekmények esetén követendő rendőri eljárás szabályairól szóló 60/2010. (OT 34) ORFK utasítás [a továbbiakban: 60/2010. (OT 34.) ORFK utasítás].

A tényállás megállapításai

A panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kértem a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint kértem, hogy küldjék meg az azzal kapcsolatos további rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

A fentiekben már hivatkozott postai küldeménnyel kibocsátott felhívás keretében továbbá kértem a panaszost, hogy tegyen nyilatkozatot a kifogásolt intézkedés egyes körülményeivel kapcsolatban. A felhívás tartalmazta azt a figyelemfelhívást, miszerint, amennyiben a megjelölt kérdések vonatkozásában a panaszos nem nyilatkozik, úgy a panaszát hiányos tartalma alapján fogjuk elbírálni. Az általa kézhez vett felhívásra a panaszos nem válaszolt, további nyilatkozatot nem tett.

A rendelkezésre álló információk alapján az alábbi tényállás állapítható meg.

1. 2020. július 23-án érkezett bejelentés a jelen ügyben érintett, „anyagi káros”, személyi sérüléssel nem járó közúti közlekedési balesetről. Az Encsi Rendőrkapitányság Közlekedésrendészeti Osztálya részéről 2020. július 23-án 13 óra 13 perckor *G. P. c. r. zls.*, valamint *G. N. c. r. zls.* baleseti helyszínelők jelentek meg a helyszínen, majd a panaszossal, valamint a balesetben részt vevő másik jármű vezetőjével szemben intézkedést kezdeményeztek.

A baleset következtében személyi sérülés nem történt. A rendőrök mindkét járművezetővel szemben alkoholszondás ellenőrzést hajtottak végre, aminek eredménye mindkét esetben negatív volt. Tekintettel arra, hogy a közlekedési balesettel összefüggésben személyi sérülés nem történt, ezért helyszíni szemle végrehajtása nem volt kötelező. Az intézkedő rendőrök a helyszín állapotát leírással (jelentés anyagi káros közúti közlekedési balesetről), a mérések eredményeit is tartalmazó helyszínvázlattal és fényképfelvételekkel rögzítették.

A helyszín vizsgálata során, a keletkezett nyomok alapján, valamint a járművezetők meghallgatását követően a helyszínelők azt állapították meg, hogy a közlekedési baleset feltételezett okozója a panaszos, aki cselekményével megszegte a KRESZ 31. § (6) bekezdésében foglaltakat. A panaszossal szóban közölték, hogy amennyiben elismeri a felelősségét a baleset bekövetkezése miatt, úgy részére 25.000,- Ft helyszíni bírságot szabnak ki; amennyiben pedig nem ismeri el, úgy szabálysértési feljelentést tesznek vele szemben.

A helyszíni intézkedés során a panaszos a szabálysértés elkövetését elismerte, a bírság megfizetését vállalta és a helyszíni bírság kiszabásáról szóló nyomtatványt aláírta. A panaszossal szemben postai befizető csekken 25.000,- Ft helyszíni bírságot szabtak ki. Ezáltal az intézkedés befejezetté, a kiszabott helyszíni bírság pedig jogerőssé vált. Erre tekintettel a panaszossal szemben a helyszíni bírság kiszabásán túlmenően további szabálysértési-, vagy büntetőeljárás nem indult.

2. A vizsgálatom keretében kibocsátott megkeresésemre adott válaszában a kapitányságvezető kifejtette, hogy az intézkedés célja a bejelentett közlekedési baleset bekövetkezése körülményeinek a vizsgálata, tisztázása és az esetleges felelősség kérdésének megállapítása volt. Erre jogalapot az Rtv. 11. § (1) bekezdésével együttesen alkalmazott Rtv. 13. §-ban, és a Szolgálati Szabályzat 4. §-ban foglaltak (intézkedési kötelezettség) szolgáltattak.

A helyszíni intézkedés végrehajtására a 60/2010. (OT 34) ORFK utasítás 29. és 31. pontjában foglaltak szerint került sor. A helyszíni bírság kiszabására a szabálysértés elkövetését elismerő személlyel szemben – figyelemmel a 60/2010. (OT 34.) ORFK utasítás 31. pontjában

foglaltakra – a Szabs. tv. 99. §-ban foglaltak alapján került sor, mert cselekményével megszegte a KRESZ 31. § (6) bekezdésben foglaltakat, amellyel megvalósította a Szabs. tv. 219. § (1) bekezdése szerint minősülő „a közúti közlekedés rendjének megzavarása” szabálysértést.

3. Az intézkedés lefolytatása tekintetében a rendőrök egybehangzóan úgy jelentettek, hogy az adott helyzetben az irányadó szabályok alapján alkalmazandó intézkedéseket foganatosították, a panaszost szóban megfelelően tájékoztatták. A rendelkezésre álló iratanyag a rendőrök előadását alátámasztotta. Kiemelhető, hogy az iratanyagban szerepel a panaszos által aláírt, helyszíni bírság kiszabásáról szóló, figyelemfelhívást tartalmazó nyomtatvány eredetivel megegyező hiteles másolata. Az intézkedés lefolytatása tekintetében az intézkedő rendőrök előadásával ellentétes, vagy attól eltérő előadást a panaszos külön felhívásra sem tett.

A panaszosnak a baleset bekövetkezésének mikéntjére vonatkozó, felelősségét utólagosan megkérdőjelező előadása a jelen eljárásban nem volt vizsgálat tárgyává tehető hivatkozás.

A vizsgálat megállapításai

A rendelkezésre álló információk alapján tisztázott tényállás alapján megállapítható, hogy az intézkedésre kellő jogalap birtokában, az Rtv. 15. §-ának (1) bekezdése szerinti szükségesség és arányosság mércéjének megfelelően, jogszerűen került sor, amely során a rendőrök elvégezték a tényállás tisztázásához szükséges cselekményeket, továbbá minden szükséges tájékoztatást megadtak a panaszos számára. **Ennek megfelelően úgy foglaltam állást, hogy az intézkedés foganatosítása, az eljárás lefolytatása tekintetében visszásság nem történt.**

A vizsgálat zárása

Alapjogi visszásság hiányában az Ajbt. 2. § (7) bekezdése, illetve az Ajbt. III. fejezet 11. alcíme szerinti intézkedések alkalmazását mellőzöm.

Az Ajbt. 39/J. §-ának (4) bekezdése alapján az alapvető jogok biztosa a (3) bekezdés szerinti elutasítást megküldi – az intézkedéssel érintett rendőri szerv kilététől függően – az országos rendőrfőkapitány, a belső bűnmegelőzési és büntfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója, a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója vagy az idegenrendészeti szerv főigazgatója számára.

Az érintett rendőrségi vezető (jelen esetben az országos rendőrfőkapitány) a rendőrségi panasz tárgyában – figyelemmel az Rtv. hivatkozott 92. §-ának (1) bekezdésére, valamint az Ajbt. 39/K. §-ának (1) bekezdésére – közigazgatási hatósági eljárásban fog döntést hozni, amely döntést a panaszos – amennyiben azzal nem ért egyet, illetve annak eredményével nem elégedett – közigazgatási perben később megtámadhat.

Budapest, 2024. az elektronikus dátumbélyegző szerint

Dr. Kozma Ákos